

Kurz typologie temperátních a oreoboreálních lesů

(11) MOKŘADNÍ OLŠINY (OL)

Skladba synuzie

Skladba synuzie podrostu

Vazba na abiotické prostředí

Přehled skupin typů geobiocénů

Přehled stanovištních jednotek

Postavení v ekologické mřížce

Chorologicko-chronologická skladba

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MOKŘADNÍ OLŠINY (OL)

Skladba synuzie dřevin:

Olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) je hlavní determinantní dřevinou, k níž se přidává, jako subdeterminantní druh na chudých, půdách bříza bradavičnatá (*Betula pendula*), a to v první části vegetační stupňovitosti (od 1. do 4. vegetačního stupně), výše (od 5. do 6. vegetačního stupně) smrk ztepilý (*Picea abies*). Přimíšeny jsou bříza pýřitá (*Betula pubescens*) a olše šedá (*Alnus incana*), jinak jsou tato společenstva na stromy nebohatá. Z keřů se vyskytují vrby /vrba popelavá (*Salix cinerea*), vrba ušatá (*Salix aurita*), kalina obecná (*Viburnum opulus*) a krušina olšová (*Frangula alnus*)/.

MOKŘADNÍ OLŠINY

Skladba synuzie podrostu:

Ekologicko-cenotická skladba je charakteristická převahou druhů snášejších trvalé zamokření rhizosféry – druhů vlhkomilných, bažinných, slatinných, popř. druhů s širší ekologickou valencí, rostoucích jak na mokřých půdách tak na půdách normálních hydrických řad. Z hlediska trofického se jedná o druhy s indiferentním vztahem; zde v podmínkách chudších půd nebo zejména v stg Alneta jsou přítomny též i druhy heminitrofilní až nitrofilní. Druhy chladnomilně laděné sestupují v těchto společenstvech podstatně níže než na vůdčí řadě.

Druhy trávovitého růstu udávají ráz synuzie podrostu. Z ostřic se vyskytují: *Carex rostrata* (ostřice zobánkatá), *Carex elongata* (ostřice prodloužená), *Carex paniculata* (ostřice latnatá), *Carex brizoides* (ostřice třeslicovitá), na bohatších půdách *Carex acuta* (ostřice štíhlá), *Carex acutiformis* (ostřice ostrá) i *Carex remota* (ostřice oddálená), dále jsou charakteristické:

MOKŘADNÍ OLŠINY

Skladba synuzie podrostu:

Deschampsia caespitosa (metlice trsnatá), Calamagrostis canescens (třtina šedavá), Molinia arundinacea (bezkolenec rákosovitý) i Molinia caerulea (bezkolenec modrý), Phalaris arundinacea (chrastice rákosovitá), dále Crepis paludosa (škarda bahenní), Lycopus europaeus (karbinec evropský), Caltha palustris (blatouch bahenní), Myosotis palustris (pomněnka bahenní), Lysimachia vulgaris (vrbina obecná), také Viola palustris (violka bahenní), Calla palustris (d'áblík bahenní), Menyanthes trifoliata (vachta trojlistá), Chaerophyllum hirsutum (krabilice chlupatá), Poa remota (lipnice oddálená), Scirpus sylvaticus (skřípina lesní), Juncus effusus (sítina rozkladitá), Filipendula ulmaria (tužebník jilmový), Solanum dulcamara (lilek potměchuť) i Urtica dioica (kopřiva dvoudomá).

MOKŘADNÍ OLŠINY

Skladba synuzie podrostu:

Ve vyšších polohách se přidávají podhorské či horské druhy /*Prenthes purpurea* (vesenka nachová), *Polygonatum verticillatum* (kokořík přeslenitý), *Soldanella montana* (dřípatka horská) a *Cicerbita alpina* (mléčivec alpský)/.

Je vyvinuta synuzie terrestrických mechorostů /*Climacium dendroides* (drabík stromovitý) i druhy rodu *Sphagnum* (rašeliník)/.

MOKŘADNÍ OLŠINY

Vazba na abiotické prostředí

Olšiny se vyskytují ve sníženinách, na mírných svazích a jejich úpadech či na rovinách, na dnech údolí. Jejich výskyt je podmíněn hromaděním vody, pod jejímž vlivem je rhizosféra v podstatě celoročně. Vyskytují se buďto v poměrech chudých a chudších půd anebo naopak půd obohacovaných.

MOKŘADNÍ OLŠINY

Přehled skupin typů geobiocénů (stg) s geobiocenologickými formulemi:

1 (A)AB 5b	<i>Betuli-alneta inferiora</i>	březové olšiny nižšího stupně	BA1 inf
2 (A)AB 5b	<i>Betuli-alneta superiora</i>	březové olšiny vyššího stupně	BA1 sup
3 (A)-AB 5b	<i>Betuli-alneta superiora</i>	březové olšiny vyššího stupně	BA1 sup
4 (A)AB 5b	<i>Betuli-alneta superiora</i>	březové olšiny vyššího stupně	BA1 sup
1 BC-C(B-BD) 5b	<i>Alneta inferiora</i>	olšiny nižšího stupně	A1 inf
2 BC-C(B-BD) 5b	<i>Alneta inferiora</i>	olšiny nižšího stupně	A1 inf
3 BC-C(B-BD) 5b	<i>Alneta superiora</i>	olšiny vyššího stupně	A1 sup
4 BC-C (B-BD) 5b	<i>Alneta superiora</i>	olšiny vyššího stupně	A1 sup

MOKŘADNÍ OLŠINY

Postavení stg v ekologické mřížce:

1. vs	TŘ	zamokřené	α	α/β	β	$\beta\delta$	$\beta\gamma$	γ
		mokré	a	a/b	b	bd	bc	c
	stg	latinsky	BAI inf			AI inf		
2. vs		latinsky	vrOL v.st.			OL n.st.		
3. vs		latinsky	vrOL v.st.			OL v.st.		
4. vs		latinsky	vrOL v.st.			OL v.st.		
5. vs		latinsky	smOL n.st.					
6. vs		latinsky	smOL v.st.					

MOKŘADNÍ OLŠINY

Edafické kategorie v rámcich stg:

OLŠINY

1. vs	EK		QP	PO	O		L	L
		TŘ	zamokřené	α	α/β	β	$\beta\delta$	$\beta\gamma$
		mokré	a	a/b	b	bd	bc	c
	EK		RT	TG	G		LG	LG
	stg	latinsky	BAI inf vrOL n.st.			AI inf OL n.st.		
		česky						
2. vs	stg	česky	BAI sup vrOL v.st.			AI inf OL n.st.		
		latinsky						
3. vs	stg	česky	BAI sup vrOL v.st.			AI sup OL v.st.		
		latinsky						
4. vs	stg	česky	BAI sup vrOL v.st.			AI sup OL v.st.		
		latinsky						
5. vs	stg	česky	PAI inf smOL n.st.					
		latinsky						
6. vs	stg	česky	PAI sup smOL v.st.					
		latinsky						

MOKŘADNÍ OLŠINY

Chorologicko-chronologický původ:

Jsou zastoupeny prvky všech lesních vegetačních pásů vyjma pásu dubu šípáku /*Quercus pubescens* (Qpub)/, zejména pásu smrku /*Picea* (P)/ či modřínu a limby /*Larix-Pinus cembra* (LPC)/.